

[Socialministeren]

Ser vi på kommunernes planlagte udbygning af dagtilbudsområdet for de kommende år, så viser tallene fra det sociale informations- og analysesystem, at kommunerne planlægger en udbygning i perioden 1990-94 på ca. 13.500 pladser for de 0-6-årige. Prognoserne fortæller os, at der i samme periode vil ske en stigning i fødselstallet, som vil lægge beslag på en stor del af den planlagte udbygning. Det er derfor min opfattelse, at nedbringelse af ventelisterne først og fremmest må ske ved en bedre og mere fleksibel anvendelse af eksisterende institutioner, f.eks. ved etablering af modulordninger og deltidspadser, der er afpasset efter forældrenes behov for pasning. Vi må satse på en fortsat og styrket udvikling af alternative løsninger som f.eks. puljeordninger, hvor der ydes et tilskud pr. barn til private pasningsordninger.

Endelig tror jeg, at vi i langt højere grad skal interessere os for ordninger i tilknytning til virksomheder. Sådanne alternative former vil sammen med de mere traditionelle udbygninger, som kommunerne planlægger for de nærmeste år, kunne bringe os nærmere en løsning. Det er også mit klare indtryk, at der allerede i mange kommuner arbejdes på at afskaffe eller at nedbringe ventelisterne, og i nogle kommuner er den akutte venteliste som nævnt helt afskaffet.

For at støtte kommunerne i deres bestræbelser på at skaffe flere pladser gennem en mere fleksibel udnyttelse af de eksisterende ressourcer er der fra denne og også fra den forrige regerings side taget en række initiativer. Her skal især fremhæves de ændringer af bilstandsloven, der blev gennemført i efteråret 1990, hvorefter en lang række af de barrierer, som fra kommunal side blev påpeget for en mere fleksibel dagtilbudsstruktur, blev fjernet.

Der blev således indført adgang til, at kommunerne yder tilskud til private pasningsordninger, de såkaldte puljeordninger. Samtidig blev der også skabt mulighed for, at to personer fra samme husstand passer op til 10 børn i eget hjem, de såkaldte store dagplejer. Endelig er der nu mulighed for at etablere dagplejer uden for dagplejernes eget hjem, når blot det sker i børnenes hjemlige miljø.

Samtidig blev der indsat en formålsbestemmelse i bilstandsloven, som skal være med til at sikre kvaliteten i dagtilbudene, herunder de alternative former. Som led heri blev det – og det

vil jeg da gerne fremhæve – fastsat, at forældrene skal inddrages i børnenes dagtilbud. Børnene er først og fremmest forældrenes ansvar, og det er derfor også helt afgørende, at forældrene inddrages mest muligt i børnenes hverdag i daginstitutioner og dagplejen. Jeg finder det også vigtigt, fordi det er en forudsætning for at få forældrene gjort bevidst om ressourceanvendelsen i dagtilbudene.

Jeg vil også gerne nævne, at der efter bilstandslovens forsøgsbestemmelser er mulighed for dispensation fra de almindelige bestemmelser om pasningsordninger, bl.a. til etablering af ordninger, der sigter imod at nedbringe kommunens ventelister. Denne adgang gives i dag i vid udstrækning.

Derudover har jeg i samarbejde med Kommunernes Landsforening og Sammenslutningen af Sociale Udvalg i februar i år udsendt et idékatalog om dagtilbudsområdet. Kataloget indeholder bl.a. et antal eksempler, som har til formål at vise nye veje for en fleksibel tilrettelæggelse af dagtilbudsområdet, f.eks. modulordninger og andre tilbud, der tidsmæssigt er afpasset efter forældrenes behov for pasning med en tilhørende lavere betaling. Udsendelsen af idékataloget har som formål at inspirere kommunerne med henblik på en fortsat udvikling af lokale strukturer, der sikrer en høj grad af fleksibilitet og effektiv ressourceanvendelse.

Det er aftalt med de kommunale organisationer, at vi i fællesskab vil følge udviklingen i kommunerne tæt og til efteråret 1991 vurdere, om der er behov for yderligere lovgivningsinitiativer, der kan sikre den nødvendige fleksibilitet.

Regeringen mener således, at der fra centralt hold er givet kommunerne frie rammer og inspiration til at tilrettelægge deres dagtilbud i overensstemmelse med de lokale ønsker og behov. Vi må nu give kommunerne tid til at udfylde disse rammer. Kommunerne er som tidligere nævnt også i fuld gang. Vi ved således fra forskellige undersøgelser fra Socialforskningsinstituttet, at mere end hver fjerde kommune har eller overvejer at indføre modulordninger. I Socialministeriet modtager vi nu et stigende antal indberetninger om etablering af de såkaldte puljeordninger. Dansk Arbejdsgiverforening er for tiden i gang med at færdiggøre en pjece om etablering af de såkaldte virksomhedsinstitutioner, som forhåbentlig vil fremme interessen fremover for disse ordninger.